

ΝΙΚΟΣ
ΛΥΓΕΡΟΣ

Η απόφαση των Έξι και το λάθος της Τουρκίας όσον αφορά στο Καστελόριζο

Η απόφαση του 1914 των Εξι Μεγάλων Δυνάμεων έχει ένα ξεκάθαρο πλαίσιο. Εκτός των νησιών που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των τριών ναυτικών μιλίων από τις μικρασιατικές ακτές, όλα τα Οθωμανικά νησιά μεταβιβάστηκαν στην Ελλάδα, εκτός από την ρητή εξαίρεση της Ιμβρου, της Τενέδου και του Καστελόριζου.

Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να υπάρχουν γκρίζες ζώνες για την Τουρκία, αφού η ίδια θεωρεί ότι αυτή η απόφαση είναι σε ισχύ και την χρησιμοποιεί σε επίσημα ναυτοικά έγγραφα, στα οποία έχουμε πρόσβαση. Ενώ, μόνο και μόνο ότι κάνει χρήση της έννοιας των γκρίζων ζωνών, η Τουρκία αμφισβητεί την απόφαση των Εξι Μεγάλων Δυνάμεων.

Η μόνη τροποποίηση που δέχτηκε αυτή η απόφαση, η οποία εντάχθηκε στη Συνθήκη της Λωζάννης του 1923, αφορά στην άρση της εξαίρεσης για το Καστελόριζο με την Συνθήκη των Παρισίων του 1947. Η επίπτωση αυτού του πλαισίου είναι ότι μας προσφέρει ένα δυναμικό πεδίο για να απορρίψουμε τις μη ορθολογικές απαιτήσεις της Τουρκίας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στο Καστελόριζο, όταν η Τουρκία επισημαίνει ότι το άρθρο 14 της Συνθήκης Παρισίων αφορά μόνο το Καστελόριζο και όχι το σύνολο των νησιών που βρίσκονται σε αυτήν την περιοχή, αυτό σημαίνει ότι όλα τα νησιά που ανήκουν σε αυτό το πλαίσιο ανήκουν ήδη στην Ελλάδα μέσω της απόφασης των Έξι.

Επιπλέον, μέσω του άρθρου 16 της Συνθή-

κης της Λωζάννης η Τουρκία παραιτείται «παντός τίτλου» και δικαιώματος έξω από τα σύνορα των τριών ναυτικών μιλίων στην περιοχή του Αιγαίου.

Και με το άρθρο 15 «παραιτείται υπέρ της Ιταλίας παντός δικαιώματος και τίτλου επί των κάτωθι απαριθμωμένων νήσων, τουτέστι της Αστυπάλαιας, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειψούς, Σύμης και Κω, των κατεχομένων νυν υπό της Ιταλίας και των νησίδων των εξ αυτών εξαρτωμένων, ως και της νήσου Καστελορίζου».

Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για να γίνει οποιαδήποτε αμφισβήτηση εκ μέρους της Τουρκίας, διότι δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα για να υποστηρίξει τις απαιτήσεις της.

Οι δομικές παθογένειες της πολιτικής αντιπαράθεσης

Αποτελεί γεγονός πως στα μάτια του μέσου πολίτη, η ευθύνη για την εκτράχυνση του πολιτικού κλίματος που παρατηρείται τις τελευταίες μέρες βαρύνει το ίδιο όλους τους πολιτικούς χώρους. Μέσα σε συνθήκες ολοένα αυξανόμενης μείωσης της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την πολιτική, είναι εξαιρετικά δύσκολο να αναμένει κανείς πως η κοινή γνώμη θα διαβαθμίσει την ευθύνη ενός εκάστου κόμματος στη βάση ορθολογικών κριτηρίων. Είναι πιστεύω, ωστόσο, χρήσιμο να επιχειρή-

**Του Χριστόφορου
Φωκαΐδη**
Αναπληρωτής
Εκπρόσωπος Τύπου
του ΔΗΣΥ

σουμε να εντοπίσουμε τα εγγενή αίτια που αναπαράγουν πολιτικές συγκρούσεις με παρελθοντικά χαρακτηριστικά και δεν επιτρέπουν το νηφάλιο διάλογο στη βάση επιχειρημάτων. Πολύ συνοπτικά θα περιοριστώ σε τρεις βασικές, κατά την άποψή μου, δομικές παθογένειες που λειτουργούν ανασταλτικά ως προς στον εξορθολογισμό του πολιτικού μας συστήματος:

Αλυτο Κυπριακό

Η μη λύση του Κυπριακού λειτουργεί ως βαρίδιο στην υγιή ανάπτυξη του πολιτικού συστήματος και αιχμαλωτίζει την πολιτική αντιπαράθεση στο παρελθόν. Η καταφυγή στο παρελθόν, βεβαίως, για όσους το επιχειρούν, δεν υποδηλοί παρά αδυναμία να διαχειριστούν το πολιτικό παρόν. Ειδικότερα όταν λαμβάνει την μορφή πρόσαςης κατηγοριών περί προδοσίας στους πολιτικούς αντιπάλους (γιατί μ' αυτό ουσιαστικά ισοδυναμούν είτε οι αναφορές περί πλασιέ τουρκικών θέσεων ή η επιστροφή στην τραγωδία του '74 για αναζήτηση ευθυνών) αποσκοπεί ουσιαστικά στο να συσκοτίσει το πολιτικό παρόν και να αποπροσανατολίσει τους πολίτες από τα πραγματικά πολιτικά διακυβεύματα του σήμερα.

Ιδεολογικός Αναχρονισμός

Η παρουσία ενός κόμματος στην εξουσία που αυτοπροσδιορίζεται ως κομμουνιστικό δεν επιτρέπει δυστυχώς τις ιδεολογικές συγκλίσεις και συνεπώς δεν ευνοεί ούτε τις πολιτικές συναινέσεις στα κυρίαρχα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα. Ενώ σ' όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο η σύγκλιση των κομμάτων εξουσίας στο μεσαίο χώρο αποτελεί προϋπόθεση για την εκλογική τους επιτυχία, για το ΑΚΕΛ στην Κύπρο κάτι τέτοιο θα σήμαινε ουσιαστικά ιδεολογική αυτοανάρτηση. Οσο το ΑΚΕΛ συνεχίζει να αυτοπροσδιορίζεται ως κομμουνιστικό κόμμα τόσο θα συνεχίσει να έχει την ανάγκη να «παλεύει» ενάντια στον καπιταλισμό και τους «υπηρετές του

πλούτου». Η ανάγκη αυτή για ετεροπροσδιορισμό στην ουσία έναντι του «άλλου», όσο κι' αν δικαιολογείται στην εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης, συνιστά σήμερα ένα ιστορικό αναχρονισμό. Η ιδεολογική ανασφάλεια επομένως του ΑΚΕΛ δεν του επιτρέπει να προσεγγίσει πολιτικές δυνάμεις, όπως ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ανεξάρτητα από τις θέσεις που αυτός εκφράζει, γιατί κάτι τέτοιο θα λειτουργούσε ως στοιχείο αποδόμησης της ίδιας του της ταυτότητας. Είναι φυσικό, αυτή η ανασφάλεια να γίνεται εντονότερη σήμερα που το ΑΚΕΛ βρίσκεται στην κυβέρνηση.

Πολιτειακό Σύστημα

Ένα τρίτο στοιχείο που στην περίπτωση της Κύπρου δεν επιτρέπει τον εξορθολογισμό του πολιτικού συστήματος είναι το προεδρικό σύστημα που μας κληροδότησε το Σύνταγμα του '60. Σε προεδρικά ή ημiproεδρικά συστήματα στις περιπτώσεις ώριμων δημοκρατιών, όπως η Η.Π.Α. και η Γαλλία, ο πολιτικός ανταγωνισμός συγκλίνει στο μεσαίο χώρο επιτρέποντας κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις που επιτρέπουν την πρόοδο και τις μεταρρυθμίσεις. Στην Κύπρο, δυστυχώς, με δεδομένα τα δομικά χαρακτηριστικά που αναφέρθησαν πιο πάνω, το προεδρικό σύστημα αναπαράγει τις υφιστάμενες διαιρέσεις στη βάση συμβιβασμών για τη νομή της εξουσίας, χωρίς τις περισσότερες φορές να υπάρχουν προγραμματικές συγκλίσεις. Αν μάλιστα ένα κόμμα παραμένει στην κυβέρνηση, όπως συμβαίνει σήμερα στην Κύπρο, ασχέτως αν διαφωνεί με κορυφαίες επιλογές της, τότε η έννοια της πολιτικής ευθύνης ευτελίζεται ακόμη περισσότερο στα μάτια των πολιτών.

Επιπρόσθετα, σε ένα προεδρικό σύστημα, το κόμμα που βρίσκεται στην κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να επιρρίπτει στη Βουλή την ευθύνη για τη μη λήψη αποφάσεων, χωρίς να είναι υποχρεωμένο να επιδιώκει συναινετικές θέσεις που θα εξασφάλιζαν κοινοβουλευτική πλειοψηφία γιατί η παραμονή της κυβέρνησης στην εξουσία δεν εξαρτάται από τη διατήρηση πλειοψηφίας στη Βουλή. Κατ' αυτό τον τρόπο όμως νοθεύεται η αρχή της πολιτικής λογοδοσίας, με αποτέλεσμα να μην είναι πάντα ξεκάθαρο στους πολίτες σε ποιον ανήκει τελικά η ευθύνη για τα αδιέξοδα που συσσωρεύονται. Η πρόσφατη συζήτηση περί κυβερνώσας βουλής είναι χαρακτηριστική. Καταληκτικά, λοιπόν, θα έλεγα πως οι πολιτικές συγκρούσεις που καταγράφονται μπορεί να ενέχουν πάντα στοιχεία επικοινωνιακής τακτικής για το κάθε κόμμα. Αυτό που αναπαράγει, όμως, ένα ανορθολογικό μοντέλο πολιτικής αντιπαράθεσης με παρελθοντικούς όρους, σχετίζεται με βαθύτερα δομικά αίτια. Οι σκεπτόμενοι πολίτες μπορούν πιστεύω να βγάλουν τα συμπεράσματά τους.

Διπολικό Πραξικόπημα

Τις προάλλες και ενώ ευρισκόμουν συντονισμένος με τις ραδιοσυχνότητες κάποιου Παγκύπριου εμβέλεια ραδιοσταθμού, ο οποίος τη δεδομένη στιγμή μετέδιδε μια εκπομπή έχοντας ως θέμα, μεταξύ άλλων, το προδοτικό πραξικόπημα, άκουσα ένα ακροατή να ισχυρίζεται ότι πρόκειται να γίνει πραξικόπημα κατά της κυβέρνησης Χριστόφια και ότι αυτή τη φορά θα είναι πολιτικό, και όχι στρατιωτικό...

Θα συμφωνήσω αφενός, με την άποψη του ακροατή περί αυτοργίας πολιτικού πραξικοπήματος, πιστεύω όμως, αφετέρου ότι το εν λόγω πραξικόπημα δεν έπεται αλλά συντελείται.

Και μάλιστα συντελείται σταδιακά και σε άλλο επίπεδο, έχοντας από κοινού συνεργούς τους εκατέρωθεν πολιτικούς πόλους, και βεβαίως δεν έχει στόχο την οποιαδήποτε κυβέρνηση, αλλά το εκλογικό σώμα και κατ' επέκταση τη στρέβλωση της λαϊκής βούλησης.

Εν ολίγοις, βλέπομε τα δυο αυτά κέντρα αποφάσεων, και συνάμα τις δυο αυτές κοιτίδες κατεστημένου και διαφθοράς να παρουσιάζονται σαν δυο συμπαρατάξεις οι οποίες προσπαθούν να δημιουργήσουν πόλωση και να μοιράσουν το εκλογικό σώμα στα δυο σερβίροντας στους παρωπιδοφόρους εκλογείς το ίδιο ακριβώς φαγητό σε διαφορετικά πιάτα και φορώντας δυο διαφορετικά προσώπια, που απλούστατα τους κάνουν να θυμίζουν ως οι δυο,

**Χάρης
Φ. Σοφοκλέους**

εξίσου θλιβερές όψεις του ίδιου ακριβώς νομίματος. Και όλο αυτό το θέατρο του παραλόγου συντελείται την ίδια ώρα που στον αντίποδα, οι πλείστες εκ των δυνάμεων του ενδιάμεσου χώρου οι οποίες θα μπορούσαν κάλλιστα να αντιπροσωπεύσουν τους κάπως πιο υποψιασμένους πολίτες, όχι μόνο να

μη παρουσιάζονται συσπειρωμένες, αλλά αντ' αυτού τρώνε τις σάρκες τους και αυτομαστιγώνονται, παίζοντας το παιχνίδι που τους επιβάλλει το διπολικό κατεστημένο και χρεώνοντας εαυτούς και αλλήλους, όλα αυτά (και "ο νοών νοείτω") που έπρεπε αβίαστα και απλούστατα να χρεωθούν σχεδόν αποκλειστικά στο διπολικό κατεστημένο.

Θα μου πείτε, γιατί τα πιο πάνω να χρεωθούν στο πολιτικό κατεστημένο και όχι στον κύπριο εκλογέα ο οποίος ανέχεται, συντηρεί και εκκολάπτει μια τέτοια κατάσταση; Η απάντηση έγκειται στο γεγονός ότι όσο υπεύθυνα πρέπει να ασκούμε το δικαίωμα του "Εκλέγειν", άλλο τόσο, και ακόμη πιο υπεύθυνα και έντιμα πρέπει να ασκούμε το δικαίωμα του "Εκλέγεσθαι", χωρίς να υπερβαίνουμε τις δυνατότητες και τις δεξιότητες μας (συμπεριλαμβανόμενων και των ηθικών), χωρίς να απειλούμε, ή να παραπληροφορούμε (ειδικότερα όταν καταπιανόμαστε με κρίσιμα και νευραλγικά κοινωνικά και εθνικά ζητήματα) και προπάντων χωρίς να φοράμε παρωπίδες στους αδύναμους εκλογείς μας.

Χρίστος Παπαγιάννης
95,2Fm
Καθημερινά
11:00 - 13:00
16:00 - 18:00
www.radiocosmos.com.cy
Χορηγοί: 09480993 CHOICE technologies ΖΟΡΙΑΣ